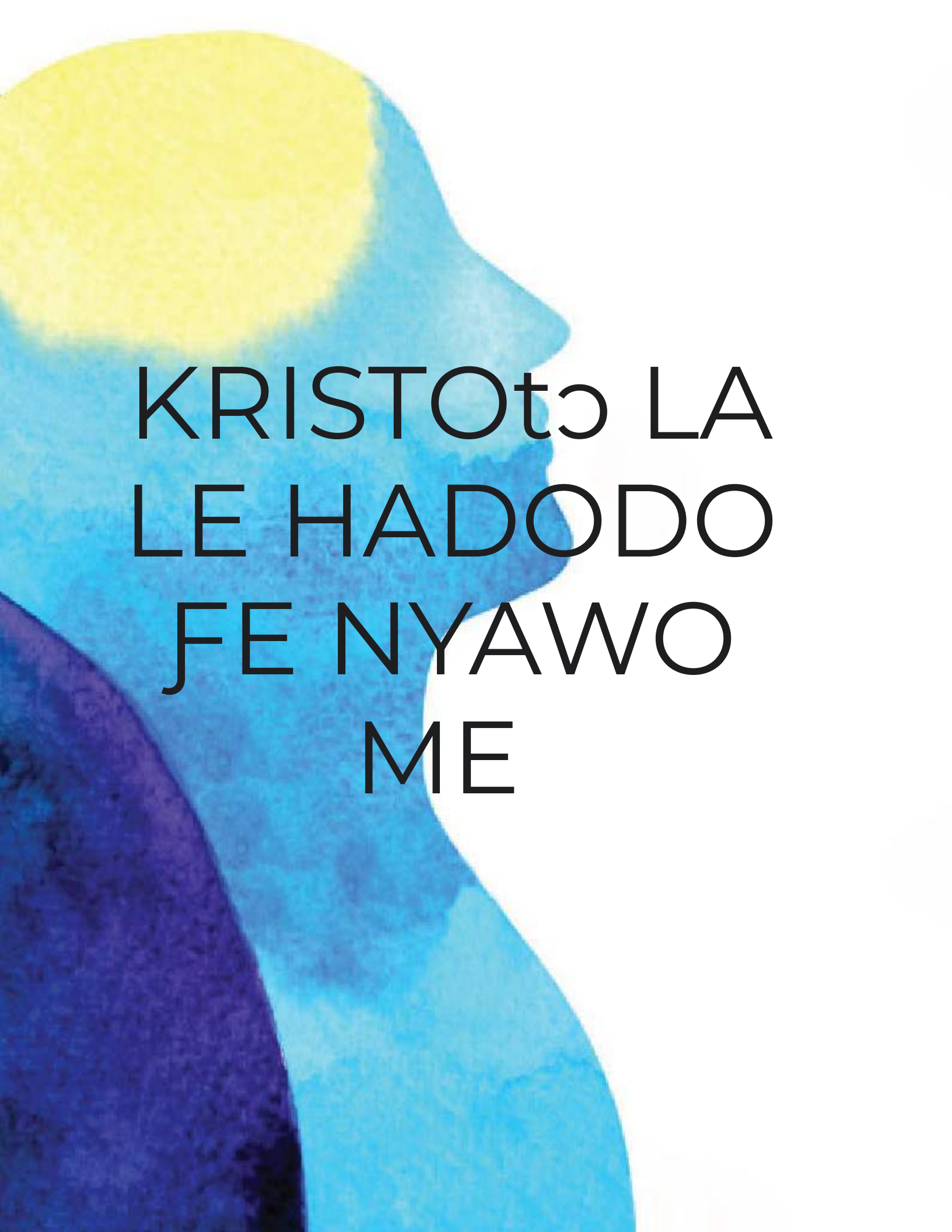

KRISTOto LA
LE HADODO
JE NYAWO
ME

KRISTOTO LA LE HADODO FE NYAWO ME

Ta 1: Kristotowo fe hadomenuwonawo le nutoa me. Axa sia nye ngodonya na "Called Earth" fe akpa si le dossier sia me.

Hadomegbenon fe gomekpokpo le eme fe gomesese

Gomekpokpo vevie le nutoawo me fe vevienyenye

Ta 2: Biblia me gomedoanyi siwo dzi wotu hadomenuwonawo do

Subosubos kple loli na ame havi le Yesu fe nya nu

Nuwona, hadomenuwona, kple hadomenuwona le Nubabla Yeyea me; Apostoloawo fe nuwonawo

Ta 3: Hadomegbenon fe nuwona fomeviwo

Loli nu faa dawawo kple nutoa me towo fe kpekpedenunana

Afodedewo hena hadomedzodzobenye

Ngoyiyido siwo li tegbee

Ta 4: Nudzadzawo nuti numekuku: Kristotowo fe dawawo fe kpodejuwo

Kristotowo fe nuto siwo me wofoa wo dokui do fe kpodejuwo

Dasediqi siwo tso Kristoto siwo tso wo dokui na gbo

Ta 5: Kuxi siwo le hadomenuwonawo me

Moxenu siwo xea mo na nutoa me towo fe gomekpokpo le eme

Hadomegbenon kple ganyawo fe nusẽkpodeamedzi

Ta 6: Nuwɔwɔ de ame nu dodo de ngu le solemehawo me

Nyanyanana kple hehenana hameviwo

Nuwɔwɔ aduadu kple habɔɔ bubuwo

Ta 7: Xexeame katã fe kekeli nudodo

Nusiwo le edzi yim fifia kple etsome

Nutega ade si ku de hadomenuwonawo nu le fe bla nane siwo gbona me

Ta 8. Nyatafofo kple Yɔyɔ na Dɔwɔwɔ

Nya Veviwo fe Kpuie Kpuie

Dzidefoname na Ame Dekadeka Kple Amehawo fe Nuwɔwɔ Kple Wo Nɔewo

Ta 1: Kristotɔwo fe Hadomegbenon Nuti Gomedzedze

Hadomegbenon Nuti Nuwɔwɔ fe Gomesese

Hadomegbenṅṅo nye nukpṅsusu vevi aḍe si le vevie ṅuto le Kristotṅwo fe nutoawo me. Woḍe egome be enye ame ḍekaḍekawo fe gomekpṅkpṅ vevie le nuwṅna siwo fe taḍodzinue nye be woana amesiwo dome wole fe agbenṅṅo nanyo ḍe edzi me. Nuwṅwo sia ate ṅu ato mo vovovowo dzi, tso lṅlṅnu faa ḍṅwṅwo kple gomekpṅkpṅ le nutoa me fe ḍoḍowo me dzi va ḍo kpekpeḍeṅu nana amesiwo ṅu nu gblẽ le wu dzi. Mateo 5:13–16: "Miawoe nye anyigba fe dze. Ke ne dze megavivi o la, aleke woate ṅu awṅe wòazu dze ake? Meganyo na naneke o, negbe ḍe amewo tsṅe fu gbe, eye woatu afṅe."

Le Kristotṅwo gome la, wobua ṅugbedodo sia zi geḍe be enye woḍe xṅse fe yṅyṅ fe ṅuḍoḍo (Yohanes I, 4:20: "Ne ame aḍe gblṅ be, 'Melṅ Mawu,' evṅ wòlé fu nṅvia la, auatsokalae wònye; elabena aleke ame si melṅ nṅvia o, amesi wòkpṅ la, ate ṅu alṅ Mawu, amesi mekpṅna o?"), si auṅ wo be woasubṅ ame bubuwo eye woado hadomedzṅdzṅenyenye ḍe ṅḍo.

Le xexe si me hadomekuxiwo bo eye wosesẽ me la, Kristotṅwo fe hadomenuwṅnawo tsi tre ḍi abe ṅuḍoḍo si lṅlṅ kple ḍekawṅwo fe dzidzenuwo uṅ ene. Biblia me mawunyakpukpuiwo dea dzi fo na xṅsetṅwo be woafṅ wo ḍokui nu fu ḍe woḍe nutoa me tṅwo fe nyonyo ta, si ḍee fia be menye mawusubṅsubṅ fe nuwṅnawo koe xṅse le o ke bon ekeke ta ḍo nuwṅna ṅutoṅutoṅwo gbo. Luka 10:25–37: Samariato Nyui la fe Lododo

25 Se la ṅuti nunyala aḍe tsi tre hebia nya aḍe Yesu be yeatsṅ atre mṅ nṅ. – Egbṅ nṅ be: "Nufiala, nukae wòle be mawṅ hafi agbe mavṅ nasu asinye?"

26 Yesu ḍo eṅu nṅ be: "Nu kae wonṅ ḍe Se la me?" 27 Aleke nèse egomee?"

Edṅ eṅu be: "Lṅ Yehowa, wò Mawu, kple wò dzi blibo, kple wò luṅ blibo, kple wò ṅusẽ blibo, kple wò tamesusu blibo[a], kple hawòvi abe wò ṅuto ḍokuiwò ene[b]."

28 – "Èḍo eṅu nyuie," Yesu gblṅ nṅ be: "wṅ esia, eye àkpṅ agbe."

29 Gake esi Sefiala la di be yeade ye dokui ta dzodzoe ta la, ebia be: “Ĕ, gake ameka tututue nye hanyevi?”

30 Yesu do enu be: "Nutsu ade no diqim tso Yerusalem yina Yerixo esime adzodalawo va dze edzi. Wode efe awuwo le enu, wofoe vevie, eye wodzo, eye wogblēe di wòku afã kple afã. 31 Eva eme be nuncila ade no mo ma ke dzi zom. Ekpo abi la, eye esi wòno adzoge uĩ la, eyi efe mo dzi. 32 Likewise, a Lewito va do tefe ma ke, eye wòyi edzi no moa dzi zom, 33 Ke Samariato ade si no moa zom la va dze nutsalua dzi ate nui.

36 Eye Yesu gagblo kpee be: “Le wò susu nu la, ame etɔawo dometo kae wo nu abe afelika ene na nutsalua si dze adzodalawo si me?”

37 Sefiala la do enu be: “Ame si do nublani nɛ.”

Yesu gblo nɛ be: “Enyo, yi dawo nenema ke.”

Woyɔ Kristotɔwo be woanye toto fe dɔlawo—Filipitɔwo 2:14–16: "Miwo nu sia nu liuiliuilili alo nyahehe manomee, ne miazu fomaɖilawo kple ame dzadzɛwo, Mawu fe viwo vodadamanɔgui le dzidzime toto kple toto me. Ekema miaklẽ le wo dome abe ɣletivi siwo le dzifo ene, esi mielé agbenya la me de asi sesie. Eye emegbe mate nu afo adegbe le Kristo fe nkeke si dzi be nyemefu du alo do o la dzi." dɔwɔwɔ dzodzro"—wozãa wofoe gutetewo kple nuncamesiwo tso naa hadomekuxiwo gbo kpɔnu.

Hadomegbenɔɔ fe gomekpɔkpɔ le eme fe dɔdɔwo ate ɲu ana nutoa me tɔwo nawɔ deka hã. To dɔwɔwɔ dekae le dɔ siwo wowɔna dekae me la, nutoa me tɔwo doa ɲusẽ wofe kadodowo eye wotua nuwɔwɔ aduadu fe gbɔgbɔ dɔ. Esia yi ɲɔ wu nuwɔna siwo wowɔna zi deka ko; ehea tɔtrɔ nyui si nɔa anyi dɔa vɛ. Gomekpɔkpɔ le dɔmenyonunanadɔwo alo kpekpedɛɲunana mía nɛwo fe dɔdɔ siwo wotu de solemeha dzi me kpɛna de mía ɲu mĩetua dekonu si nye kpekpedɛɲunana kple bubudede mía nɛwo ɲu dɔ—si le vevie na hadomenuwɔnawo, si me amesiwo mĩesrãa kpɔ le solemeha la godo hã le.

Menye nutoa me nuwɔnawo koe Kristotɔwo fe hadomenuwɔnawo le o, ke ate ɲu aɔo xexeame katã hã—abe dɔwɔwɔ to habɔbɔ aɔe dzi be woakpe de gamenɔlawo ɲu woagava ge de hadomegbenɔɔ me le dutaduko me ene. To hadomehabɔbɔwo kple dukɔwo dome habɔbɔwo me la, Kristotɔwo ate ɲu akpɔ gome le dɔ siwo fe taɔɔdzinue nye be woatsɔ atsi ahedada, madzɔmadzɔnyenye, kple amegbetɔ fe gomɛnɔamesiwo dzi dada nu le mɔ si keke ta wu alo xexeame katã nu la me. Esia deɛ fia be hadomenuwɔnawo dea Solemeha la fe xexeame katã fe dɔdasi fiana, si keke ta wu anyigba kple dekonu fe lifowo.

Le nyatafofo me la, hadomenuwɔna fe gomesese lɔ nuwɔna vovovo siwo fe taɔɔdzinue nye be woado amewo katã fe nyonyo de ɲɔ de eme. Le Kristotɔwo gome la, dɔkuitsɔtsɔna sia fo ke de to de wofe xɔse kple wofe yɔyɔ be woasubɔ me. To gomekpɔkpɔ le wofe nutoawo me vevie me la, woɔea veveseseɔeamenu kple dzɔdzɔɛnyenye fe dzidzenuwo fiana esime wole kpekpem de xexe si nyo wu ɲu. Eyata hadomenuwɔnawo nyea Kristotɔwo fe xɔse, si bia be woatsɔ agbanɔamedzi dekae de ame bubuwo ɲu la deɔɔfia ɲutɔɲutɔ. Yesaya 1:17: "Srẽ nyuiwɔwɔ; midi dzɔdzɔɛnyenye, mikpɔ ame siwo wote de anyi la ta, milé tsyɛvi fe nya me de asi, miuli ahosia ta." Galatiatɔwo 6:9 : "Migana deɔi nate mía ɲu le nyuiwɔwɔ me o, elabena le ɣeyiɣi nyuitɔ dzi la, míaɲe nu ne míaɲe ta o."

Menye nutoa me nuwɔnawo koe Kristotɔwo fe hadomenuwɔnawo le o, ke ate ɔu aɔo xexeame katã hã—abe dɔwɔwɔ to habɔɔ aɔe dzi be woakpe ɔe gamenɔlawo ɔu woagava ge ɔe hadomegbenɔɔ me le dutaduko me ene. To hadomehabɔɔwo kple dukɔwo dome habɔɔwo me la, Kristotɔwo ate ɔu akpɔ gome le dɔ siwo fe taɔɔdzinue nye be woatsɔ atsi ahedada, madzɔmadzɔnyenye, kple amegbetɔ fe gomenɔamesiwo dzi dada nu le mɔ si keke ta wu alo xexeame katã nu la me. Esia ɔee fia be hadomenuwɔnawo ɔea Solemeha la fe xexeame katã fe dɔdasi fiana, si keke ta wu anyigba kple dekonu fe lifowo.

Nutoa me tɔwo fe Nuwɔwɔ Kple Wo Nɔewo fe Vevienyenye

Nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme nye nu vevi aɔe le hadome kple gbɔgbɔ me ɔɔɔyi me. Ena kadodo sesẽwo nɔa hameviwo dome, si wɔne be kpekpeɔɔɔunana wo nɔewo kple ɔekawɔwɔ fe nɔnɔme nɔa anyi. Woyɔ Kristotɔwo, vevietɔ, be woakpɔ gome vevie le wofe nutoa me tɔwo fe agbenɔɔ me to Yesu Kristo fe Nyanyui la fe nufiafiawo dede dɔwɔwɔ me. Nuwɔwɔ sia ɔea eɔokui fiana to nuwɔna ɔutɔɔutɔ siwo kpɔa ame bubuwo fe nuhihiãwo gbɔ, si toa esia me doa ɔusẽ hadomeɔɔɔɔ. 1 Yohanes 3: "Míenya lɔlɔ to esia me, be etsɔ efe agbe na ɔe mía ta—eye ele be míatsɔ míafe agbe ana ɔe novɔɔutsuwo kple novɔɔɔnuwo ta. 17 Aleke Mawu fe lɔlɔ anɔ ame sia ame si si xexeame fe nuncamesiwo le, eye wòkpɔ novɔɔutsu alo novɔɔɔnu le hiã me, evɔ wògbɔe kpekpeɔɔɔunana la me? 18 Vi suewo, mina míalɔ mí, menye le nya alo nufofo me o, ke bon le nyatefe kple nuwɔna me. 19 Eye to esia me la, míeto esia me anya be nyatefe la mee míetso eye wòana kakadɔdzi míafe dziwo le enkume..."

Gomekpɔkpɔ le nutoa me agbenɔɔ me hã kpɔna ɔe ame ɔu be woawɔ avu kple egbegbe hadomegbenɔɔ fe ame ɔekadɔkawo fe nukpɔsusu si le dzidzim ɔe edzi. To gomekpɔkpɔ le eme me la, Kristotɔwo ɔoa subɔsubɔ kple adzɔgbɔɔɔe fe kpɔɔɔɔ. 1 Petro 4:10: "Miwo amedzro na mia nɔewo nyatɔfoetoto manɔmee."

10 "Mia dometo ɔɛsiade xo amenuveve fe nunana toxe aɔe tso Mawu gbo: mina wòazãe atso asubo ame bubuwo abe Mawu fe amenuveve vovovo siwo seɔofe meli na o la fe afedzikpola nyui ene." >>

Esia uãa ame bubuwo hã be woawo nenema ke, si wonɛ be futsotsoewo fe nusẽkpɔɔeamedzi nyui aɔe dona. Menye ame fe yeyiyi nana koe hadomenuwona bia o, ke ebia nɔtete kple nuncamesiwo mama hena amewo katã fe nyonyo kple Dzifofiaɔufea fe ngɔyiyi hã.

Alesi nuwɔwo aduadu le Kristotɔwo fe nutoawo me fe vevienyenye dzena le alesi wòkpena ɔe ame ɔekaɔekawo fe gbɔgbɔmetsitsi nu hã me. To dɔwɔwo ɔekae le ɔo siwo wowona ɔekae me la, hameviwo tua agbanɔamedzi kple dɔɔasi fe seselelãme ɔo. Hebritɔwo 10:24 <<24 Mina mialé nku ɔe mía nɔewo nu, be míaũã mía nɔewo ayi loĩ kple ɔo nyui wɔwo me.>> Nusẽ sia naa mɔnukpɔkpɔ ame be wòana efe xɔse nade to ɔe edzi eye wòado nusẽ kadodo kple Mawu kpakple ame bubuwo. Eyata nutoa me (Solemeha la) va zua tefe si ame nɔto kple amehawo trɔna le.

Nuwona siwo woawo le nutoawo me ate nu ato mo vovovowo dzi, abe ɔɔɔwɔwo ɔe wonawo nu, kpekpeɔenu nana ame siwo nu nu gblẽ le, alo ngɔyiyi si li tegbee fe ɔɔɔwo wɔwo ene. Nuwona ɔɛsiade, eɔanye aleke kee wòloloe o, kpɔa nusẽ ɔe ame dzi nɔto. Galatiatɔwo 6:9-10 <<9 Migana ɔeɔi nate mía nu le nyuiwɔwo me o; elabena le yeyiyi nyuito dzi la, míaɔe nu ne míaena ta o. 10 Eya ta, esi mɔnukpɔkpɔ le mía si la, mina míaɔo nyui na amewo katã, eye vevieto na amesiwo le xɔse fe fomea me.>>

Mlɛba la, nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme doa Kristotɔwo fe nttega si nye lɔlɔ kple deƆawɔwɔ de ngo. To Kristotɔwo fe fufofo be yewoasubɔ me la, woɔneƆ fiana be menye ame ntɔ fe dzixɔse dzro aɔe koe yewofe xɔse nye o, ke boƆ agbanɔamedzi si le wo katã dzi hã. Nuwɔwɔ sia naa nɔnɔme aɔe si me amesiame ate Ɔu ase le eɔkui me be asixɔxɔ le ye Ɔu eye wodo alo ye, si to esia me kpɛna de Solemeha la fe xexeame katã fe dɔdasi le xexeame Ɔu.

Ta 2: Biblia fe Gomeɔoanyi Siwo Ku De Hadomegbenɔnɔ Ɔu

Yesu fe Nufiafiawo Ku De Subɔsubɔɔ Kple Havi Lɔlɔ Ɔu

Yesu fe nufiafia siwo ku de subɔsubɔ kple havi lɔlɔ Ɔue nye nu vevi aɔe le Kristotɔwo fe xɔse kple hadomenuwɔnawo me. Zi geɔe la, Yesu to efe nuwɔnawo kple lododowo dzi de ame bubuwo subɔsubɔ fe vevienyenye fia. Le kpɔɔeƆu me, le Samariato Nyui la fe lododoa me la, ehe susu yi alesi wɔhiã be woadu deƆnuwo kple mawusubɔsubɔ fe mɔxenuwo dzi be woakpe de amesiwo hiã tu Ɔu. Esia te gbe de edzi be lɔlɔ na havi menya lifo aɔeke o eye be ame deƆiaɔe dze na dɔmetɔtrɔ kple kpekpeɔeƆu, eɔanye afikae wɔtso alo nɔnɔme ka mee wɔle o.

...nusrɔlawo be woana nu evɔ womele mɔ kpɔm na naneke de eta o—Mateo 6:3-4—si doa Ɔku edzi na mí be lɔlɔ vavãto dzena le ɔkuiɔɔɔ kple dɔmenyonyo me. Esia kpea Kristotɔwo be woafɔ wo ɔkui de ɔkuitɔmadimadi fe nuwɔnawo me le wofe nutoawo me eye woado ame bubuwo fe nyonyo de ngo ame ntɔ fe viɔe mabumabui.

Gawu la, lolɔ na ame havi, le Yesu fe nya nu la, menye to dɔmenyonyo fe nuwɔnawo me koe wodene fiana to o ke to toɔɔɔ ame bubuwo fe nuhiahiãwo gɔmesese vavãto kple wo gɔmesese hã me (Romatoɔwo 12:10). Ele vevie be woatu fomedodo vavã siwo wotu de dɔmenyonyo kple bubudede wo nɔewo nu dzi ɔ. Yesu yɔ mí be míabu ame sia ame abe novinutsu alo novinyɔnu ene, eye wòzi mía dzi be míawo nu de amewo katã fe nyonyo ta eye míano te de amesiwo wote de anyi la nu. Romatoɔwo 12:10: "Mitsɔ wo ɔkui na mia nɔewo le novilolɔ me, mide bubu mia nɔewo nu wu mia ɔkui."

Yesu fe nufiafia siwo ku de subɔsubɔ kple lolɔ na ame havi nu la so le egbexexea me, afisi hadomemasɔmasɔwo kple madzɔmadzɔnyenye gakpɔto le. Woyɔ Kristotoɔwo be woawo nu de kuxi siawo nu to dekawɔwo kple vevesesedeamenu fe dzidzenuwo tsɔtsɔ de eme me. Esia ate nu anye nuwɔna nutɔnutɔwo abe lolɔnu faa dɔwɔwo, asikpekpe de dɔmenyonunanadɔwo nu, kple hadomedzɔdzɔnyenye taviuli ene. Mateo 25:31-40 : "31 Ne Amegbetovi la va le efe nutikokɔe me, eye mawudɔlawo katã kpe de enu la, abobo no efe nutikokɔefiazikpui dzi."

32 Woafɔ dukɔwo katã nu fu de enkume, eye wòama dukɔ la de vovo tso wo nɔewo gbo abe ale si alɛkplɔla ma alɛwo kple gbɔwo dome ene.

33 Atso alɛwo aɔ efe dusime eye wòatsɔ gbɔwo aɔ efe miame."

34 Emegbe Fia la agblo na ame siwo le efe nuɔusi me be: "Mi Fofonye fe yayrawo, miva, mianyi fiadufe si wodzra ɔ ɔi na mi tso xexea fe gɔmedzedze ke la dome.

35 elabena do no wuyem eye nɛna nuɔɔɔm; Tkɔkɔ wum eye nɛna tsim; Amedzroe menye eye nɛɔm de eme;

36 Menɔ amama eye miedɔ awu nam; Medze do eye nɛva srãm kpɔ; Menɔ gaxɔ me eye nɛva Gbɔnye."

37 Ame dzodzɔewo aɔo enu ne be: “Afeto, yekayie miekpo wò dɔ le wuwòm, eye míena nuɖuɖu wò, alo tsiko wu wò, eye míeno tsi wò?”

38 Yekayie miekpo wò amedzro, eye míexo Wò ɔe afe me, alo míeno amama hedo awu na Wò?

39 Yekayie miekpo wò nèle dɔ lém, alo nèle gaxo me, eye míeva gbɔwò?”

40 Eye Fia la aɔo enu na wo be: “Mele egblom na mi vavã be, ale si miewɔe na novinye sue siawo dometo ɔeka la, nye hã miewɔe na.”

Mlɔeba la, ne Kristotɔwo tso Yesu fe nufiafia siwo ku ɔe subɔsubɔ kple lɔlɔ na ame havi nu de dɔwɔwɔ me la, wokpena ɔe ame nu be woatu nuto siwo me ɔekawɔwɔ le wu eye woate nu ano te ɔe nonome sesẽwo nu. Menye nuwɔna siwo wode ɔe aga koe wofe hadomenuwɔnawo le o, ke boɲ enye dziwo kple susuwo totro fe ɔoɔ si yia edzi la fe akpa aɔe. Eyata lɔlɔ na ame havi va zua nusi uãa totro nyuiwo le hadomegbenɔɔ me, eye wodea Kristotɔwo fe habɔɔa fe gbogbo fiana vavã.

Apostoloawo kple Hadomegbenɔɔ le Nubabla Yeyea me

Apostoloawo, siwo nye ame veviwo le Nubabla Yeyea me, wo akpa vevi aɔe le hadomenuwɔnawo ɔoɔ anyi le Kristotɔwo fe nuto gbãtɔwo me. Menye gbefãɔeɔe Nyanyuia ɔeɔekoe wofe ɔokuitsɔtsɔna menɔ o, ke boɲ ekeke ta ɔo nuwɔna nutoɲuto siwo fe taɔɔɔzinue nye be woana amesiwo hiã tu wu fe agbenɔɔ nanyo ɔe edzi. Le kpɔɔɔ enu me, zi geɔe la, wokpoa egbo be wokpo nutoa me tɔwo fe nutilãmenuhiahiãwo gbo, si wɔne be wodea ɔekawɔwɔ kple kpekpeɔɔɔnana wo nɔewo fe vevienyenye fiana.

Dɔwɔwɔwo 6

6 Yemayi, esi nusrɔlawo fe xexlɛme no dzidzim de edzi la, Helatɔwo[a] li liuiliui le Hebritɔwo[b] nu elabena wone aɔaba fu wofe ahosiwo dzi le gbesiagbe mama me. 2 Ame Wuieveawo ya nusrɔla gbogboawo hegblo be: "Meso be miaɔe aɔaba afu Mawu fe nya la dzi ne miasubɔ le kplɔwo dzi o. 3 Eya ta noviwo, mitia nutsu adre siwo nu nko nyui le, siwo ya fu kple Gbogbo Kɔkɔe kple nunya la le mia dome, siwo miate nu aɔo na do sia wɔwo. 4 Ke miawo ya, miayi edzi atso mia dokuiwo ana gbedodoɔa kple subɔsubɔdoɔa nya la fe nyawo."

5 Aɔanɔdoɔo sia dze takpekpe bliboa nu. Wotia Stefano, nutsu si ya fu kple xɔse kple Gbogbo Kɔkɔe, Filipino, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmena, kple Nikolas, si nye trɔsubɔla tso Antioxia.

Nu gbɔto siwo apostoloawo wo dometo dekae nye nuɔɔɔu mama na ahosiwo kple tsyɔeviwo, abe alesi wogblɔe le Dɔwɔwɔwo fe Agbalɛa me ene. Menye domenyonunana koe nuwɔna sia nye o, ke enye mo si dzi woato ado nusɛ nutoa me towo fe kadodowo hã. To belɛle na amesiwo nu nu gblɛ le wu me la, apostoloawo deɛ fia be hadomenuwɔnawo nye wofe xɔse kekedenuɔo le dzodzome nu—si dea Kristo fe lɔlɔ na amewo katã fiana. 1 Korintotɔwo 12 << 26 Ne nutinu deka kpe fu la, nutinuwo katã kpea fu kpɔlii; ne wode bubu nutinu deka nu la, nutinuwo katã kpɔa dzidzo kpɔlii.

27 Mienye Kristo fe nutilã, eye mienye efe nutinuwo, eye mia dometo de sia de le efe akpa nu. >>

Le kpɔɖɛnu me, Paulo fe lɛtawo te gbe ɔ ɔ ɔ ɔ kple tasɔɔ fe vevienyenye dzi le Kristotɔwo fe nutoawo me. Paulo de dzi fo na hameviwo be woama woƑe nuncamesiwo eye woado alɔ amesiwo hiã tu, eye wòte gbe ɔ ɔ edzi be woɔea Kristotɔwo fe lolɔ fiana to nuwɔna nɔɔnɔɔ me. Nukpɔsusu sia si ku ɔ ɔ hadomenuwɔna nu abe xɔse ɔ ɔ ɔ ɔ ene la le vevie nɔɔ be miasɛ akpa si apostoloawo wɔ le woƑe yeyiya me hadomegbenɔɔ me gome.

Gakpe ɔ ɔ enu la, menye nutoa me tɔwo fe nuwɔna koe apostoloawo wɔ o; xexeame katã fe nɔɔega hã nɔ wo si. Wotsɛ ɔ ɔ nɔfe gbãtɔ be yewoagblo Nyanyuia na amewo ahawo ɔ ɔ ɔ ɔ ɔ dutanyanyuigblolawo fe agbagbadzedze siwo fe taɔɔzinu menye luɔwo fe dzimetɔɔ ɔ ɔ ɔ o ke be woana agbenɔɔ fe nɔɔmewo nanyo ɔ ɔ edzi hã nu. Esia ɔ ɔ ɔ fia be woƑe hadomenuwɔnawo ku ɔ ɔ ɔ ɔ ɔ tɔɔ nu, hɛnɔ didim be yewoado habɔɔ si me dzɔdzɔenyenye le wu eye wòɔ wu.

Mlɛba la, apostoloawo fe domenyinu ku ɔ ɔ hadomenuwɔnawo nu gakpɔɔ li egbea le sɔlemeha kple Kristotɔwo fe habɔɔ geɔ me. WoƑe kpɔɖɛnu yi edzi le nusẽ uãm Kristotɔwo be woafɔ wo ɔ ɔ ɔ ɔ ɔ hadomedɔwo me vevie, auli amesiwo wote ɔ ɔ anyi fe gomenɔamesiwo ta, eye woado dzɔdzɔenyenye ɔ ɔ ɔ ɔ. Kpuie ko la, apostoloawo ɔ ɔ ɔ ɔ ɔ gomeɔanyɔ na hadomenuwɔna fomevi aɔ si gakpɔɔ nye nu vevito le Kristotɔwo fe mawunyadɔgbededɔ me le egbegbe xexeame.

Ta 3: Hadomegbenɔɔ fe nuwɔna vovovoawo

Lolɔnu Faa ɔ ɔ ɔ ɔ Kple Nutoa Me Kpekpeɖɛnunana

Lɔlɔnu faa dɔwɔwɔ kple nutoa me tɔwo fe kpekpedeɖu wɔa akpa vevi aɖe le kadodowo me toto me le nutoawo me. Zi geɖe la, Kristotɔwo fe xɔse kple dzidzenuwo uãa wo be woafɔ wo ɖokui ɖe nuwɔna siwo aɖe vi na amesiwo dome wole la me. Esia ate ɖu anye subɔsubɔɖɔ nana ame tsitsiwo, kpekpedeɖu nana fome siwo hiã tu, alo gomekpɔkpɔ le nutoa me ɖɔɔyiyidɔwo me. To nuwɔna siawo me la, wokpena ɖe ame ɖu be woawɔ nonɔme si fe dzesi enye ɖekawɔwɔ kple amewo katã fe gomekpɔkpɔ le eme.

Kristotɔwo fe gomekpɔkpɔ le lɔlɔnu faa dɔwɔwɔ me hã nyea mɔ si dzi woato aɖi ɖase le wofe xɔse le Yesu Kristo me ɖu. To wofe yeyiɣi kple aɖaɖuwo nana me la, wotsɔa veveseseɖeamenu kple dɔmenyonyo fe gomeɖɔse siwo wofia le Nɔɖɔɔwɔ me la dea wo ɖokui me. Menye nuwɔna siwo wowɔna zi ɖeka ko koe dɔwɔna siawo nye o; wodoa fomedodo si nɔa anyi ɖaa kple nutoa me tɔwo fe seselelãme ɖe ɖɔ. Eyata lɔlɔnu faa dɔwɔwɔ va zua mɔ si dzi woato atrɔ asi le hadomenuwɔnawo ɖu.

Gakpe ɖe eɖu la, lɔlɔnu faa dɔwɔwɔ na Kristotɔwo te ɖu sea nu ɖutɔɖutɔ siwo me wofe nutoa me tɔwo to la gome nyuie wu. To dɔwɔwɔ aduadu kple amesiwo hiã tu me la, wosea kuxi siwo ame siawo doa goe gome nyuie wu. Nyɔ ɖe tsi me alea kpena ɖe wo ɖu wotrɔa asi le wofe nuwɔnawo ɖu eye wodoa egbɔkpɔnuwo ɖe ɖɔ.

...siwo kpɔa ame bubuwo fe nuhihiãwo gbɔ vavã, to esia me doa ɖusẽ wofe ɖokuitsɔtsɔna fe ɖusẽkpɔɖeamedzi.

Nutoa me fe dodo siwo solemehawo kple Kristotowo fe habobowo doa albe zi gedɛ la le vevie nuto na nuncamesiwo kple nutetewo fofo fu. Dowododo siawo wonɛ be woate nu awo deka kple agbagbadzedzewo eye woana afodede siwo wowo la nawo do nyuie wu. Ne lolɔnu faa dowlawo wo deka fo xla taɔɔzinu deka la, wodanye Kristotowo alo menye Kristotowo o—ate nu awo do ga siwo ade vi na nutoa me towo kata. Subsubohawo dome nuwowo aduadu kple dekonuwo dome nuwowo aduadu ha ate nu ana dodo siawo nanyo de edzi.

Mbeba la, lolɔnu faa dowo kple nutoa me towo fe kpekpedenunana kpena de ame nu be agbanamedzi kple dekawo fe dekonu nana anyi. To Kristotowo fe gomekpokpo le eme veviedodotɔ me la, woua ame bubuwo ha be woawo nenema ke, si wonɛ be wowo do de ame dzi. Nusɛkpodeamedzi sia ate nu atro nuto blibowo, si ana nonome si me amesiame ase le edokui me be agbanamedzi le ye dzi le ame bubuwo fe nyonyo me la nana anyi. Eyata Kristotowo fe hadomenuwonawo yi ngo wu domenyonyo ko; ewo akpa ade le etsome nyui tutudo na amesiame.

Hadomedzodzɔenyenye fe dodo

Hadomedzodzɔenyenye fe dodo me nye Kristotowo fe gomekpokpo le nutoawo me fe taɔɔzinu. Wofe taɔɔzinu nye be yewoado tasoo de ngo, auli amesiwo nu nu gblɛ le wu fe gomenamesiwo ta, eye yewoado hadomegbenon si me dzodzɔenyenye le wu de ngo. Solemeha gedɛ wo dodo adewo tso kpa amesiwo dze ngo nonome sesɛwo fe nuhihiawo gbo, edanye to nuɔɔdu fe kpekpedenunana, susuɔtinunya fe kpekpede, alo sukudede fe monukpokpo dzi o. Menye asiwo de nya dzi zi deka koe nuwona siawo nye o, ke boɔ wonye monu si li tegbee eye wowo nu do ngo fe akpa ade.

Afɔdɛdɛ siawo fe kpɔdɛnɔ dɛdzɛsi aɔɛɛ nye nuɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ dɔdɔ. Habɔɔ siawo, siwo dzi lɔlɔnu faa dɔwɔla siwo tso Kristotɔwo fe nutoa me kpɔna zi gedɛ la, naa nuɔɔɔ gbugbɔmamã na fome siwo hiã tu la nɔa bɔbɔɛ. Le kpekpedɛnɔnana enumake megbe la, nuɔɔɔɔɔɔɔɔ siawo nana dukɔa nya nu tso ahedada kple hadomegbegblɛ fe nyawo nɔ. Wodea dɛkawɔwɔ hã dzi le nutoa me tɔwo dome, si wɔnɛ be wowɔa kadodo si me woado alɔ wo nɛwo le.

Kristotɔwo foa wo dɔkui dɛ hadomedzɔdzɔɛnyɛnyɛ taviuli hã me. Esia lɔ dɔdzikpɔha siwo fe taɔdɔzinɛɛ nye be woakpɔ nɔsɛ dɛ dukɔa fe dɔdɔwo dzi atɔɔ adɔ alɔ amegbetɔ fe gomenɔamesiwo hã dɛ eme. To nuwɔwɔ aduadu kple habɔɔ bubuwo me la, subɔsubɔhawo ate nɔ ana woase wofɛ gbe eye woauli ameha siwo wode dɛ aga fe didiwo ta. Nuwɔwɔ aduadu sia fomevi dɛnɛ fiana be xɔsɛ ate nɔ anyɛ nusi auã ame sɛnɔ aɔɛ si ahe hadometɔtrɔ vɛ.

1 Srɔ nu nyui wɔwɔ, di dzɔdzɔɛnyɛnyɛ, kpɔ ame siwo wote dɛ anyi la ta; dɔ tsyɔɛvi fe gomenɔamesiwo me dɛ asi, uli ahosia ta.

Le nutoa me fe agbagbadzedzewo godo la, zi gedɛ la, hadomedzɔdzɔɛnyɛnyɛ fe dɔdɔwo keke ta dɔ dukɔwo dome dɔwo gbɔ. Kristotɔwo kpɔa gome le kpekpedɛnɔnɔ siwo fe taɔdɔzinɛɛ nye be woana kpekpedɛnɔ nɔtɔnɔtɔ nuto siwo me xaxa gblɛ nu le la me. Eɔanyɛ to gadodo, nuzazãwo dɔdɔ dɔa, alɔ gbeadzidɔdasiwo me o, nuwɔna siawo dɛa dɔkuitsɔtsɔna be yewoawɔ dɔ atɔɔ awɔ xexɛ si nɔ wu, si Kristotɔwo fe dzidzɛnuwo uãɛ la fiana. Amen.

Le nyatafofo me la, hadomedzodzzenyenye fe dodo le vevie nuto na nuto siwo me amewo katã le wu eye wowo deka wu tutudo. Wodea Kristotowo fe dokuitsotsona deto be yewoano agbe de yewofe xose nu to nuwana nutonutowo me fiana. To dowa dekae hena amewo katã fe nyonyo me la, dodo siwo doa nusẽ hadomedodoa eye wodoa vevesesedeamenu kple bubudede amesiame nu fe dekonu de ngo.

Ngoyiyi si Li Etefe Didi fe Dowanawo

Ngoyiyido siwo li tegbee nye dodo vevi ade na Kristotowo fe nuto siwo tso wo dokui na be yewoakpo hadomekpekpedeju. Do siwo fe tadodzinue nye be woado nuwana siwo me gblẽa nu le nutome nu o de ngo esime wole nutoa me towo fe ganyawo kple hadome nuhihiãwo gbo kpom. Ne Kristotowo le fo de nusiwo li tegbee nu la, woate nu awo kplola fe akpa ade le hadomedzodzzenyenye dodo de ngo kple nuwawowo takpokpo me.

Nu vevi ade si le ngoyiyido siwo li tegbee me enye nutoa me towo fe hehenana. Ne Kristotowo fe dodo le amewo nya nu tso nutome kple hadomenyawo nu la, woate nu ade gomekpokpo le eme vevie eye wonya nu tso enu fe dzi fo. Hehenana fe dodo atenu anye dowa fewo, nusorwo, kple dowa nutonuto siwo ana gomekpolawo nasr agbeno fe monu siwo li tegbee esime wole nusẽ dom wofe xose kple nutoa me fe dokuitsotsona.

Gawu la, nuwawo aduadu le solemeha vovovowo kple habobowo dome le vevie nuto na ngoyiyido siwo li tegbee fe dzidzedzekpokpo. Ne Kristotowo fe nutoawo wo deka la, woate nu ama nuncamesiwo, susuwo, kple nuwana nyuitowo. Menye deko nuwawo aduadu sia doa nusẽ hadomedodoa ko o, ke enaa woate nu ado tadodzinu deka siwo me didi gede wu gbo, abe tefe damawo wawo alo nusiwo wogbugbo zãa fe dodo zazã ene.

Menye nutome dɛdɛkoe wowɔa ngɔyiyidɔ siwo li tegbee o; wɔɔ ganyawo hã dɛ eme. Afɔdɛdɛ siwo fe taɔdɔzinue nye be woado nutoa me dɔwɔɔɔ dɛ ngɔ, ado alo agbledelawo, alo ado asitsahabɔɔ siwo me agbenyuinɔɔ le (siwo tea gbe dɛ wofe anyinɔɔ tegbee dzi) nye kpɔɔɔɔɔ.

...le vevie na ganyawo fe ngɔyiyi. To nu siawo tsɔtsɔ fo fui me la, Kristotɔwo fe nutoawo ate ɔu akpe asi dɛ etsɔme si me nu dze edzi na wo le wu eye wɔɔ na wofe hameviwo katã ɔu.

Mlɔɔɔ la, Kristotɔwo fe hadome gomekpɔkpɔ le ngɔyiyidɔ siwo li tegbee me ate ɔu akpɔ nusẽ gã aɔ dɛ hadomegbenɔɔ fe dzidzenuwo tɔtrɔ dzi. To gbetete dɛ vevesesedeamenu, dɛkawɔɔ, kple bubudede nutome ɔu dzi la, dɔdɔ siawo doa tɔtrɔ nyuiwo dɛ ngɔ. Eyata dɔ dɛsiadɛ zua mɔnukpɔkpɔ be woadi dase tso Kristotɔwo fe xɔse ɔu to nuwɔna siwo nye nyatefe eye gomesese le wo ɔu na nutoa me tɔwo me.

Ta 4: Nudzɔdzɔwo Njuti Numekuku: Kristotɔwo fe Nuwɔɔ fe Kpɔɔɔɔɔ

Kristotɔwo fe Habɔɔ Siwo Me Wokpɔa Nusẽ Le fe Kpɔɔɔɔɔ

Kristotɔwo fe nuto siwo me tɔwo kpɔa gome le eme wɔa akpa vevi aɔ le hadometɔtrɔ le xexeame godoo me. Le kpɔɔɔ ɔu me, Taizé Habɔɔ si le France xɔ ɔkɔ le wofe dɔkuitsɔtsɔna sɔhewo kple ɔutifafa dodo dɛ ngɔ ta. Fe sia fe la, sɔhe akpe gedɛ va kpɔa gome le gbɔgbɔmekpekpedɔɔunafewo, si wɔne be wofe xɔse doa nusẽ esime wole nutoa me subɔsubɔ fe aɔɔɔɔ tum dɔ.

Gakpe ɔe enu la, Dzadzraɔ Solemehawo fe haboɔ si le South Africa wo akpa vevi aɔe le avuwɔwɔ kple vovototodedeameme me. Menye ɔeko nuto siawo na sitsofe amesiwo wote ɔe anyi ko o, ke wowɔ ɔo hã be woakpo hadomedzɔɔɔɔɔɔɔɔ gbo to xɔsehawo dome dzedɔɔɔ me. Wofe ɔokuitsɔtsɔna kpe ɔe wo nu wotu tɔdzisasrãwo ɔo le dekonu kple dzixɔse vovovowo dome, si na be dukɔwo dome dzra wo nɔewo ɔo.

Nyanyuigblɔlawo fe solemeha siwo le Latin Amerika—vevieto le Brazil—hã le kpekpeɔ ɔe ahedada kple hadome madzɔmadzɔɔɔɔɔɔ nu. To agbalẽsɔsrɔ fe ɔɔɔɔwo kple ngɔɔyi si li tegbee fe ɔɔɔɔwo dzi la, wodoa alo nuto siwo wote ɔe aga. Agbagbadzedze siawo ɔe alesi xɔse ate nu ahe tɔtrɔ nyuiwo ve le nonɔme sesẽwo me fia.

Le Europa la, ɔɔɔ siwo Katoliko-hawo wo, abe nuɔɔɔɔɔɔɔɔɔ kple afemansitɔwo fe nɔfewo ene, ɔea ɔokuitsɔtsɔna deto ɔe amesiwo nu nu gblẽ le wu nu fiana. Menye ɔeko nuto siawo kpoa nuhiahiã siwo hiã enumake gbo ko o, ke wowɔ ɔo hã be woana dukɔa nanya nu tso ahedada kple amewo fe vovototodedeameme le hadome nu. Wofe ɔo tsi tre ɔi abe Kristotɔwo fe lɔlɔ si le ɔɔɔwo me fe kpoɔɔɔ ene.

Mlɔɔba la, Kristotɔwo fe nuto siwo le Asia—abe esiwo le India ene—wo hã le vevie dom nu le sukudede kple lãmesɛnyawo gbo kpo kpo fe ɔwo me. Wonaa atikewɔwɔ kple hehexɔɔ.

Hehenana nyui nana ame siwo nu nu mede o ɔenɛ fiana be hadomenuwɔnawo nye wofe xɔse ɔeɔfia vevi aɔe. Agbagbadzedze siawo kpena ɔe agbenɔɔ fe nonɔmewo nu wɔnyona ɔe edzi eye wodoa nusẽ ame ɔekaɔekawo.

Kristotɔ Siwo Kpo Eme Fe ɔaseɔiɔiwo

Zi gedę la, Kristoto siwo kpɔa gome le hadomenuwɔnawo me fe ɔasediɔiwo uãa ame eye wodea nusẽ si xɔse ate nu akpɔ ɔe nuto aɔe dzi la fiana. Nutinya siawo te gbe ɔe alesi ame ɔekaɔekawo, siwo wofe gbɔgbɔmedzixɔsewo uãa wo, foa wo ɔokui ɔe kpekpeɔenunana ame bubuwo me vevie la dzi. Le kpɔɔenu me, nutoa me solemeha aɔe si wo ɔoɔo ɔe awudodo fe ukuku na afemansitɔwo nu la ɔi ɔase le ɔekawɔwo kple veveseɔeamenu si dona tso nugbedodo mawo me nu. Togbo be nuwɔna siawo le bobɔe hã la, wokpɔa nusẽ gã aɔe ɔe viɔekpɔlawo dzi eye wodea nusẽ nutoa me tɔwo fe kadodowo.

Kpɔɔenu wɔɔɔɔamedzi bubue nye sohe Kristotɔwo fe fufofo aɔe si ɔe be yewoazã yewofe yeyiɔi atso ana hehe ɔe hiãtɔwo. To hehenana amewo me la, menye ɔeko wonaa sidzedze ko o, ke wonaa bubudedeameɔu kple ɔekawɔwo fe dzidzenuwɔ hã. Sohe siawo kpɔe dze sii be yewofe ɔokuitsɔtsɔna yi ngo wu nufiafia ko; wozua kpɔɔenuɔɔlawo kple aɔanuɔɔlawo na ɔe siawo, si wɔne be wowɔa fufofo nyui aɔe le nutoa me.

Menye asiwɔwo ɔe nya dzi zi ɔeka koe Kristotɔwo fe nuwɔnawo nyena o, ke boɔ zi gedę la, wonyea mɔnu si naa anyi didi fe akpa aɔe. Kpɔɔenu ɔedzesi aɔe tso solemeha aɔe si wo kpekpeɔenuaɔoɔo aɔe na fome siwo dze ngo gakuxiwo gbɔ. Kpekpeɔenu sia fomevi, si me gazazã nɔti aɔanuɔoɔo kple ɔwɔwo fe hehexɔxɔ hã le, kpɔna ɔe fomewo nu be woagakpɔ wo ɔokui si ake. Nusiwo do tso eme la dzena nɔɔnɔ eye wɔɔne fiana be hadomenuwɔna ate nu atɔ amewo fe agbenɔɔ vavã.

...le agbe. Dɔw.

Kristoto siwo tso wo dokui na fe dasediqiwo hã de dodo vovovo siwo wowo le nutoawo me fia. Edanye to nutome fe nuwonawo, lãmesenyawo gbo kpokpo fe dodo, alo dekonudowo dzi o, dokuitsotsona deside nyea ameawo fe nuhiahiã toxewo gbo kpokpo. To wofe gomekpokpo le eme me la, Kristoto siawo denɛ fiana be xose ate nu atro zu nuwona nutoguto si nu gomesese le. Wodea dzo ame bubuwo me be woawo deka kple haboba, si wone be futsotsoe sɛnu ade na wofe nutoawo me.

Mbeba la, dasediqi siawo te gbe de Kristotowo fe haboba fe vevienyenye dzi le hadomenuwonawo me. To dɔwɔ dekae me la, menye deko Kristotowo doa nusẽ wofe xose ko o, ke wodoa nusẽ...

...kple wofe nusẽkpodeamedzi de hadomegbenɔ dzi. Nutinya siawo dee fia be Kristotowo fe hadomenuwonawo menye agbenyuinɔ fe agbanamedzi dzro ade ko o ke bon enye yɔyɔ vavã. Wofe agbagbadzedze dekae kpɛna de xexe si nyo wu tutudo nu, afisi mɔkpokpo kple lɔlɔ fe dzesi le nuwona deside nu le.

Ta 5: Hadomegbenɔ fe Kuxiwo

Kplamatsedonu siwo xea mɔ na Nutoa me towo fe Nuwɔwɔ Kple Wo Nɔewo

Nutoa me towo fe gomekpokpo le eme ate nu ado go mɔxenu vovovo siwo axe mɔ na ame dekadekawo kple fufufowo fe gomekpokpo le eme. Kuxi vevitowo dometo dekae nye yeyiɣi fe anyimanɔmanɔ, si tsoa dɔwɔɖi fe agbenɔ kple fomegbannedzi siwo bia nu geɖe gbo zi geɖe. Togbo be Kristotowo adi be yewoakpe asi de yewofe nutoawo nu vevie hã la, zi geɖe la, wokponɛ be yewofo yewo dokui de nuwona fe ahomya si meglẽa mɔnukpokpo boo adeke di na hadomenuwonawo me o la me. Esia fo biabia de te ku de alesi woada aso le ame nuto fe agbenɔ kple nutoa me towo fe gomekpokpo le eme dome nu.

Kplamatsedonu gã bubu si xea mɔ na gomekpɔkpɔ le emee nye dzideleamefo alo d̩ikeke le d̩wɔfewo kple nutoa me kplɔlawo ɲu. Ame geɖe—Kristotɔwo hã le eme—ate ɲu ase le wo d̩okui me be kadodo aɖeke megale yewo kple afɔɖeɖe siwo wodo d̩a ɲu o alo woɔɖɔ ɲu d̩o, si ana woɔɖe asi le wo d̩okui ɲu tɔ wu be yewoakpɔ gome le eme.

Kakaɖedzimanɔamesi sia ate ɲu atso nutefekpɔkpɔ gbegblẽ siwo su wo si va yi alo nukpɔsusu si nye be nutoa me kplɔlawo mewɔa nu le gaglãgbe le wofo nuwɔnawo me o gbo.

Hadomegbenɔɔ fe nyafodeamenu kple dekonuwo fe mɔkpɔkpɔwo hã wɔa akpa vevi aɖe le nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme me. Le hadomegbenɔɔ aɖewo me la, woate ɲu abu gomekpɔkpɔ le eme be enye d̩wɔna si ɲu asixɔɔ boɔ aɖeke mele o, alo be enye nusi ɲu wodoa vloɛ gũ hã. Eyata Kristotɔwo ate ɲu ado go hadomenuwɔna siwo medea gomekpɔkpɔ le eme fe dzi fo o, si ana wòasesẽ be woado Kristotɔwo fe dzidzenuwo—abe subɔsubɔ kple ɖekawɔwo ene—do ɖe ɲgo le wofo nutoa me.

Gakpe ɖe ɲɲu la, nuncamesiwo fe anyimanɔmanɔ—edanye ga alo amegbetɔ tɔ o—nye mɔxenu ɖedzesi aɖe. Nutoa me fe d̩odo geɖe hiã ga alo lɔlɔnu faa d̩wɔlawo hafi woate ɲu awɔ d̩o nyuie. Ne Kristotɔwo kpɔe be ɖewohĩ yewo dometɔ ɖesiɔɖe fe agbagbadzedzewo masu be yewoana tɔtrɔ nava o la, dzi ate ɲu aɖe le wo fo eye womagadi be yewoafɔ yewo d̩okui ɖe eme o.

Mlɔɛba la, dzedɔdɔ si mewɔa d̩o nyuie o nye mɔxenu si dzi wonɛa aɖaba funa zi geɖe. Ne kadodomɔnu siwo me kɔ eye wouu d̩i meli o la, ɖewohĩ womade dzesi mɔnukpɔkpɔ siwo li be woawɔ nu kpli wo o. Ele be nutoawo nadze agbagba be yewoawɔ mɔnu siwo ana susuwo kple nyatakakawo fe asitɔtrɔ nana bɔbɔe be woate ɲu ade nuwɔwɔ aduadu fe dzi fo. To nusiawo dzi duɖu me...

...kplamatsedonuwo, Kristotɔwo ate ɲu awo akpa vevi aɖe eye wòadɛ dzesi le wofe nutoa fe ɲgɔyiɲi me.

Ʋusẽ si hadome kple ganyawo fe nɔnɔme kpɔna ɖe ame dzi

Ʋusẽ si hadome kple ganyawo fe nɔnɔme kpɔna ɖe Kristotɔwo fe hadomenuwɔnawo dzi nye nya vevi aɖe ɲuto. Nuto aɖe fe ganyawo kpɔa ɲusẽ ɖe alesi ame ɖekaɖekawo foa wo ɖokui ɖe eme hewɔa nu aduadu hena amewo katã fe nyonyo dzi tẽ. Le tefe siwo kesinɔnuwo bo ɖo wu la, ganyawo kple amewo fe ɲutete ate ɲu ado ɖo siwo me didi vevie le ɖe ɲgɔ, evɔ nuto siwo le agbagba dzem ya ate ɲu ado go mɔxenu vevi siwo axe mɔ na wofe hadomenuwɔnawo.

Ne míelɛ ɲku ɖe nuto siwo me nuwo mede ame dzi le o ɲu la, edze fã be sukudede kple lãmesɛnyawo gbɔ kpɔkpɔ fe anyimanɔmanɔ xea mɔ na mɔnukpɔkpɔ siwo li be woakpɔ gome le eme. Zi geɖe la, ele be Kristotɔ siwo le nɔnɔme siawo me nauli vevie be yewoadu gbesiagbe kuxiwo dzi, si ate ɲu ahe wofe susu ɖa le nutoa me fe ɖoɖowo ɲu. Gake nu ɲutoɲuto sia ate ɲu ade dzo nu yeyewo wɔwɔ fe mɔnu yeyewo hã me afisi ɖekawɔwɔ kple kpekpeɖeɲunana wo nɔewo va zua nu vevito le.

Gakpe ɖe eɲu la, le hadome kple ganyawo fe nɔnɔme siwo li ke wu me la, mɔnukpɔkpɔ sua Kristotɔwo si be woaku afɔɖeɖe siwo keke ta wu, abe lɔlɔnu faa ɖɔwɔwɔ fe ɖoɖo siwo anɔ anyi ɣeyiɣi didi alo ɲgɔyiyido siwo li tegbee ene me. Dww siawo ate u akpe e hadomekadodo e usdodo u eye woana deɔnu si me woado alo wo nɔewo le le nutoa me nado. ɖɔwɔnuwo fe amesinɔnɔ hã nana be woate ɲu awo nu aduadu kple habɔɔ bubuwo be woakpɔ ɲusẽ geɖe wu.

Ele vevie be míade dzesii be menye nutilãmenuwo dɛdɛko meku dɛ hadomenuwɔnawo ɲu o. Le nɔnɔme dɛsiadɛ me la, woyɔ Kristotɔwo be woadi dɛse le wofe xɔse ɲu to vevesedɛamenu kple hadomedzɔdzɔenyenye fe dzidzenuwo me léle dɛ asi me. Dasediɖi sia ate ɲu ato mɔ vovovowo dzi, edanye to nuwɔna ɲutɔɲutɔwo me alo to amewo fe nyanyanana le alesi wòhiã be woado alo amesiwo ɲu nu gblẽ le wu ɲu o.

Le nyatafofo me la, hadome kple ganyawo fe nɔnɔme wɔa akpa vevi adɛ le alesi Kristotɔwo wɔa nu kple wofe nutoa me tɔwoe me. Edanye nudzedziname alo ahedada me o, nu vevitɔe nye ame dɛsiadɛ fe ɲutete be wòakpɔ amesiwo fo xlãe fe nuhiahiãwo gbɔ eye woawɔ dɔ dɛkae hena etsɔme nyuito. Nusẽ sia mee hadomenuwɔnawo kpɔa gɔmesese kple ɲusẽkpɔdɛamedzi vavãtɔ si le esi.

Ta 6: Nuwɔwo fe dzidedefo le solemehawo me

Hehenana kple nyanyanana hameviwo

Hehenana kple nyanyanana nana Kristotɔwo fe habɔɔ me tɔwo wɔa akpa vevi adɛ le hadomenuwɔnawo me. Menye dɛko nuwɔna siawo doa ɲusẽ ame dɛkadɛkawo fe adanɲuwo ko o, ke wodoa amehawo fe susu si wotu dɛ Kristotɔwo fe dzidzenuwo dzi hã. To hehenana fe dɔdɔ siwo wowɔ dɛ dɔdɔ nu nana me la, solemehawo kple habɔɔwo ate ɲu adzra wofe hameviwo dɔ nyuie wu be woakpɔ hadomekuxi siwo fo xlã wo gbɔ. To mɔ sia dzi la, gomekpɔlawo srãa alesi woatsɔ wofe xɔse ade dɔwɔwo me to nuwɔna ɲutɔɲuto siwo ɲu gɔmesese le me.

Dɔwɔfe siwo naa amewo nya nu tso hadomenyawo ɲu—abe aheadada, madzɔmadzɔnyenye, kple nutome fe dzitsitsiwo ene—nye hehenana sia fe akpa vevi aɖe. Wonaa dzedɔɔ faa le nyati veviwo ɲu na bobɔe esime wole dzi dem fo na hameviwo be woade ɲugble le akpa si wowɔna abe Kristotɔwo ene le hadomegbenɔɔ me ɲu. To nutefekpɔkpɔwo gbɔgbɔ kple egbɔkpɔnuwo me dzodzro me la, nutoa me tɔwo tua hadomegbanɔamedzi fe seselelɛme si de ɲɔ wu ɔ eye wosea veve ɔ ame bubuwo nu.

Gawu la, menye ame tsitsiwo koe hehe sia le o. Sɔheɔ fe gomekpɔkpɔ le ɔɔɔ siawo me le vevie ɲuto be woakpɔ egbɔ be hadomenuwɔnawo aɔ anyi ɣeyiɣi didi. Ɖɔɔ siwo woɔ ɔ fewuiviwo kple sɔhe tsitsiwo ɲu kpena ɔ ame ɲu be woafɛ subɔsubɔ kple veveseseɖeamenu fe dzidzenuwo tso wo fe ɔvime ke. Sɔhe siawo va zua tɔtrɔ fe dɔwɔlawo, siwo te ɲu kpɔa ɲusɛ nyui ɔ amesiwo fo xlɛ wo dzi eye wodoa nuwɔna dzodzɔewo ɔ ɲɔ le wo fe nutoa me. Wodzrana ɔ nyuie hɛ be yewoakpe akɔ kple kuxi siwo ava do mo ɔa le etsɔme.

Hadede kple habɔɔ bubuwo—eɖanye mawusubɔsubɔ alo xexemenunya o—hɛ na hehenana fe ɔɔɔ sia nyona ɔ edzi. Míate ɲu ade dzesi habɔɔ siwo le ɔ wɔm le nuto siwo tututu me míedi be míawɔ tɔtrɔ le me; mehiɛ vevie be woanye Kristotɔwo fe habɔɔwo o. Nusi le vevie enye be woawɔ ɔka kple míafe ɲutega. To nuwɔwɔ aduadu kple enjutinunyalawo kple hadomenuwɔnawo me la, nutoa me tɔwo kpɔa nukpɔsusu siwo keke ta wu eye wokpɔa nuncamesi bubuwo. Nuwɔwɔ aduadu siawo doa wo nɔewo sɔsrɔ ɔ ɲɔ eye wodoa afɔɖeɖe siwo wowɔ fe ɲusɛkpɔɖeamedzi ɔ ɲɔ, eye le ɣeyiɣi ma ke me la, wotua kpekpeɖenunahabɔɔwo ɔ le nutoa me.

Mlɔɛba la, hehenana kple nyanyanana fe dɔdɔwo me dzodzro edziedzi le vevie nuto be woadzidze woƒe dɔwɔwɔ nyuie. Dɔwɔwɔ sia dɛa mɔ be woatrɔ asi le emenyawo kple mɔnuwo nu be woakpɔ hameviwo fe nuhiahiãwo gbɔ eye woatrɔ dɛ hadomenudzɔdɔ siwo le tɔtrɔm nu. To nusɔsrɔ̃ si yia edzi fe deƔonu dodo dɛ nɔɔ me la, Kristotɔwo fe nutoawo kpɔa egbɔ be yewoƒe hadomenuwɔnawo gakpɔtɔ le nusẽ kpɔm eye wòsɔ le egbegbe kuxiwo me.

Habɔɔwo dɔdɔ anyi kple habɔɔ bubuwo

Habɔɔwo dɔdɔ kple habɔɔ bubuwo le vevie nuto be woado nusẽ Kristotɔwo fe hadomenuwɔnawo le woƒe nutoawo me. Nuwɔwɔ aduadu siawo ate nu ato mɔ vovovowo dzi, tso nubabla kple nutoa me habɔɔ siwo menye dziɖuɖua tɔ o dzi va dɔ hadomeɖɔdɔ kple dɔwɔƒewo dzi. Ne Kristotɔwo wɔ dɛka la, woate nu akpɔ nusẽ dɛ wo dzi wòade edefe eye woado ame geɖe siwo hiã tu gbɔ. Esia hã wɔnɛ be woate nu ama nuncamesiwo kple sidzedzewo, si doa mɔnu si wɔ dɛka wu dɛ hadomekuxiwo gbɔ kpɔkpɔ dɛ nɔɔ.

Aɖanɔdɔdɔ fe hadomeɖɔdɔwo uua mɔnukpɔkpɔwo na wo nɔewo fe nusɔsrɔ̃. Ne Kristotɔwo wɔ dɔ kple habɔɔ bubuwo la, aɖanu yeyewo ate nu asu wo si eye nukpɔsusu vovovowo nasu wo si le hadomenyawo nu. Nusẽ sia ate nu ana woƒe mɔnu nanyo dɛ edzi eye wòakpe dɛ wo nu woakpɔ woƒe nutoa me tɔwo fe nuhiahiãwo gbɔ nyuie wu. Gakpe dɛ enu la, nuwɔwɔ aduadu alea ate nu ana kakadɛdzi nana Kristotɔwo fe dɔdɔwo nu le amehawo katã nkume.

Nu vevi aḡe si le hadomeḡoḡowo tutuḡo me enye kadodo si me ko eye wòuuna le akpa vovovoawo dome. Ele vevie be woḡo taḡoḡzinu siwo woama eye woakpo egbo be hadowola ḡesiḡe se akpa si wowona le ḡo me ḡome. Nuwowa le ḡaḡlḡbe sia ḡo kaka ḡe ame dzi eye wòkpena ḡe ame nu be woaxe mo ḡe nugomemasemase siwo ate nu agblē ḡoḡo fe ḡowowa me nu. Kpekpewo wowa edziedzi kple ḡḡoyiyi ḡuti nyatakaka yeyewo hā ate nu ado ḡusē fomedodoa.

ḡowona siwo wowona ḡekae hā ate nu aḡe vi tso aḡanu kple nutefekpoko vovovo siwo hadowola ḡesiḡe tsona vaa kplāa dzi la me. Le kpoḡenu me, Kristotowo fe habobo aḡe ate nu awo ḡo aduadu kple ḡowofe aḡe si kpena ḡe ḡḡoyiyi nu be woawo ḡowoaḡu fe hehexo fe ḡoḡo aḡe. Menye ḡeko ḡoḡo mawo kpoa hiahiā toxe wo ḡbo ko o, ke wodoa nutoa me towo fe seselelāme kple ame ḡeka me towo fe seselelāme hā ḡe ḡḡo le gomekpolawo dome.

Moeba la, hadomeḡoḡowo fe anyinono tegbee le vevie na ḡusēkpodeamedzi si ano anyi yeyiyi didi. Ele be Kristotowo natsa wo ḡokui ana be yewoalē fomedodo siawo me ḡe asi ne ḡo aḡe wu enu ḡō hā. Esia ate nu alio afodeḡe siwo woawo atso akplio ḡo, numekuku edziedzi, kple dzidzedzekpoko siwo wowo ḡekae fe azāḡuḡu ḡe eme. To hadomeḡo sesēwo tutuḡo me la, Kristotowo ate nu ayi edzi ahe totro nyuiwo ve le wofe nutoawo me, si ana woakpo egbo be wofe hadomenuwonawo ano anyi le yeyiyi aḡe megbe.

Ta 7: Kristotowo fe Hadomeḡbenono fe Etsome

Fifia Kple Nusiwo Le Dzodzom

Nusiwo le edzi yim fifia kple esiwo le dodom le Kristotowo fe hadomenuwonawo me ḡe didi si le dzidzim ḡe edzi be woasobo nutoawo ahakpe asi ḡe wo nu nyuie la fia. Kpeḡe enu la,

Gawu la, solemehawo kple Kristotowo fe fufufowo le kpekpeƆe hadomenyawo abe hadomedzodzɔenyenye, nutome, kple kpekpeƆenunana ame siwo Ɔu nu gblẽ le Ɔu. Zi geƆe la, kuxi siwo habɔɔwo doa goe egbea fe sidzedze Ɔekae ye uãa Ɔgɔyi si.

Nusiwo Ɔe dzeƆi domeƆo Ɔekae nye alesi wote gbe Ɔe lãwo fe agbenɔɔ kple nusiwo li tegbee dzi. Kristotowo fe fufufo geƆe le nuwɔna siwo megbłẽa nu le nutome Ɔu o la zãm, eye wole lɔlɔm Ɔe edzi be agba le yewo dzi Ɔe nuwɔwo Ɔu. Wole ƆoƆowo abe nutoa me abɔwo kple nusiwo wogbugbɔ zãna fe ƆoƆowo wɔm be woatsɔ ade dzi fo na mɔnu si me amagbewo bɔ Ɔo, si me agbanɔamedzi le wu le nutoawo me.

Tsɔ kpe Ɔe enu la, Ɔokuitsɔtsɔna amegbetɔ fe gomenɔamesiwo kple hadomedzodzɔenyenye dzi Ɔe edzi Ɔuto. Kristotowo le gome kpɔm le habɔɔ siwo fe taƆoƆzinue nye be woatsɔ atsi amefomevinyenye fe madzɔmadzɔnyenye, ahedada, kple tasɔɔmasɔ nu. Ɔekawɔwo sia dzena to nuwɔna ƆutoƆutowo me, siwo domeƆo aƆewoe nye nyanyananadɔwo kple hadomehabɔɔ siwo le Ɔo wɔm hena hadometɔɔ.

Nu bubu si le dodom enye dijiƆaal mɔwo zazã atɔ afo xɔsetɔwo nu fu eye woakeke wofe gomekpɔkpɔ le eme fe ƆusẽkpɔƆeamedzi Ɔe enu. Hadomegbenɔɔ fe nyatakakadzraƆofewo nye Ɔowɔnu sɛƆu aƆe na gbedasiwo kaka, ƆoƆowɔwo Ɔe wɔnawo Ɔu, kple gadodo na taƆoƆzinuwo. Egbegbe mɔnu sia wɔnɛ be woate Ɔu aƆo ame geƆe gbɔ eye wòade dzo ame bubuwo me be woakpɔ gome le nutoa me Ɔowɔnawo me.

Mlɔeba la, xɔsehawo dome nuwɔwo aduadu va le bɔbɔm Ɔe edzi. Kristotowo le Ɔeka wɔm kple subɔsubɔha bubuwo be yewoakpɔ nya siwo me wo katã wole la gbɔ. Nuwɔwo aduadu sia naa hadomenuwɔna fe agbagbadzedzewo nyona Ɔe edzi eye wòdoa dzedoƆo tuamedoƆo Ɔe Ɔgo le xɔse fe kɔnyinyi vovovowo dome, si wɔnɛ be Ɔekawɔwo kple kpekpeƆeƆu doa Ɔusẽ nutoawo me.

Nutega aƆe si ku Ɔe hadomenuwɔnawo Ɔu le fe bla nane siwo gbɔna me

Le fe bla nane siwo gbɔna me la, ele be hadomenuwɔnawo fe nutege le nutoawo me nalé fɔ ɔ́ ɔ́ amewo katá fe gomekpɔkpɔ le eme kple ɔ́kawɔwɔ nɔ. Hadomekuxiwo abe ahedada, tasɔsɔmasɔ, kple amewo ɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ bia be woawɔ nu ɔ́kae si afo nutoawo fe amegbetɔ kple gbɔgbɔ me nuncamesiwo nu fu. Abe tɔtrɔ fe ɔ́wɔlawo ene la, Kristotɔwo ate nɔ awɔ akpa vevi ɔ́ ɔ́ to dzedɔɔ́ ɔ́ tefewo wɔwɔ me—le ame nuto kple Internet dzi siaa—kple nuwɔwɔ aduadu kple amesiwo katá kpɔ gome le eme.

Mɔ́ɔ́anununya yeyewo há naa mɔ́nukpɔkpɔ yeyewo be woado nɔsɛ hadomenuwɔnawo. Digital mɔ́nuwo ate nɔ ana nutoa me fe ɔ́ɔ́ɔ́ ɔ́ kadodo nana bɔbɔe eye woana mɔ́nu yeyewo be woana amewo nanya nu tso sɔhewo nɔ ahafo wo nu fu.

Ne Kristotɔwo zã ɔ́wɔnu siawo la, woate nɔ ɔ́ ɔ́ ame geɔ́ gbɔ eye woade gomekpɔkpɔ vevie le nutoa me ɔ́ siwo nɔ gomesese le me fe dzi fo.

Hehenana kple nyanyanana amewo le vevie nuto be woatu hadomenuwɔna si ana anyi ɔ́ ɔ́ fe deɔ́nu ɔ́. Ele be Kristotɔwo fe nutoawo nade ga hehenana fe ɔ́ɔ́ siwo fiaa hadomedzɔdzɔenyenyɛ kple lɔlɔ́ na ame havi fe dzidzenuwo me. To hadomenunya dodo ɔ́ ɔ́ na sɔhewo me la, míate nɔ adzra dzidzime si gbɔna ɔ́ be woakpɔ kuxi siwo dze nɔ wo fe nutoawo gbɔ kple vevesesedeamenu kple tameɔ́ɔ́ kplikpaa.

Gakpe ɔ́ enɔ la, ele be Kristotɔwo fe hadomenuwɔna nafo ke ɔ́ ɔ́ ɔ́ gbɔgbɔmemenyenyɛ deto si uãa ame be wɔawɔ nu me. Ele be gbedodoɔ́ kple gbɔgbɔmenɔgbledede nakplɔ hadomenuwɔna ɔ́siade ɔ́, elabena wonaa nɔsɛ kple uiuli si hiã be woado dzi le mɔ́xenuwo me. Nuto si me wokpɔa gome le nye esi nɔa agbe ɔ́ efe xɔse nu vevie to lɔlɔ́ kple subɔsubɔ fe nuwɔnawo me.

Mlɛba la, xɔsehawo dome nuwɔwɔ aduadu kple hadomehabɔɔ bubuwo anye nu vevi aɔ le fe bla nane siwo gbɔna me. Ne Kristotɔwo wɔ dɔ aduadu kple fufɔfo bubuwo la, woate ɲu awo ɲusẽkpɔɔɔmedzi si ɔ dzeɖi wu eye wòano anyi ɔaa. Ne wowɔ ɔka la, woate ɲu akpɔ hadomenyawo gbɔ bliboɛ eye woado egbɔkpɔnu siwo aɔ vi na hadomegbenɔno blibo a ɔa.

Ta 8: Nyatafofo Kple Yɔyɔ be Woawɔ Nu

Récapitulation des points clés

Dans ce chapitre, nous avons exploré plusieurs points clés concernant l'engagement social des chrétiens au sein de leurs communautés. L'importance de la solidarité et de l'entraide a été mise en avant, soulignant que l'action collective renforce les liens entre les membres d'une communauté. Les gestes de bonté et de soutien ne se limitent pas aux frontières des églises, mais s'étendent également aux domaines de la société où l'aide est nécessaire.

Nous avons également discuté des différentes manières dont les chrétiens peuvent s'engager, que ce soit par le biais de l'éducation, du bénévolat ou de la défense des droits de l'homme. Ces actions montrent que la foi chrétienne n'est pas seulement une question de croyance personnelle, mais aussi une invitation à agir pour le bien commun. L'engagement social est ainsi présenté comme une réponse concrète aux défis contemporains.

Un autre point essentiel abordé est le rôle des leaders spirituels dans la promotion de l'engagement social. Ils servent de modèles et encouragent leurs congrégations à

...wofe gomekpɔkpɔ le nutoa me fe dɔdɔwo me. Wofe ɲusẽkpɔdɛamedzi ate ɲu afo nuncamesiwo nu fu eye wòana amewo nafo fu dɛ taɔdɔzinu siwo wowɔ dɛkae ɲu, si ana tɔtrɔ nyuiwo nado mo dɛ.

Gawu la, míedzro ɲusẽ si nutoa me dɔ siwo Kristotɔwo fe fufɔfowo kplɔ kpɔna dɛ amewo fe nyonyo dzi le amewo katã dome la me. Afɔdɛdɛwo abe nuɔduɔduɔzraɔfɛwo, mɔfiame nana fe dɔdɔwo, kple ame tsitsiwo dzi kpɔkpɔ ene dɛa ɲutete si le Kristotɔwo si be woakpɔ nuhiahiã kpatawo gbɔ esime wole gomeɔanyi sesẽwo tum dɔ na etsɔme la fiana.

Mlɛba la, le nya vevi siawo fofo fu me la, eva dze fã be Kristotɔwo fe hadomenuwɔnawo le go gedɛ me eye wòle vevie ɲuto na nutoawo fe ɲgɔyiɲi le lãmesẽ me. Enye yɔyɔ be woawɔ nu si keke ta yi ɲgɔ wu sɔlemexɔa fe gliwo eye wòdea dzi fo na amesiame be wòawɔ akpa aɔ le xexe si nyo wu me. Ne Kristotɔwo wɔ dɛka le agbagbadzedze sia me la, woate ɲu awɔ tɔtrɔ dɛdzesi aɔ le wofe nutoawo me vavã.

Ame ɲuto Kple Nutoa Me Nuwɔwo fe Dzidedeɔfo

Ame ɲuto kple nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme le vevie ɲuto be woatu habɔɔ siwo sesẽ wu, siwo wɔ dɛka wu dɔ. Ame dɛsiadɛ fe akpa aɔ le efe nutoa me, eye abe Kristotɔwo ene la, agba le mía dzi be míaɔ yɔyɔ sia ɲu. Edzea egɔme kple mía ɲutowo fe ɲutetewo kple alesi míate ɲu azã wo hena amewo katã fe nyonyo la nyanya. Ne míefo mía dɔkui dɛ eme la, míate ɲu ahe tɔtrɔ nyuiwo vɛ le nuto siwo te dɛ mía ɲu me. 1 Petro 4:10: "Abe Mawu fe amenuveve vovovoawo fe afedzikpɔla nyuiwo ene la, mia dometɔ dɛ sia dɛ nazã nunana si miexɔ la atɔ asubɔ ame bubuwo."

Gomekpɔkpɔ vevie le nutoa me fe ɔɔɔowo me nye mɔ nyui aɔ si dzi míato aɔ míafe ɔkuitsɔtsɔna afia. Eɔanye to lɔlɔnu faa ɔwɔwɔ, ɔɔɔowɔwɔ ɔ wɔnawo nu, alo kpekpeɔɔnu nana afelikawo ko dzi o, nuwɔna ɔesiade le vevie. Ame nuto fe nuwɔwɔ aduadu sia fomevi doa nusẽ nutoa me tɔwo fe kadodowo eye wòdoa ɔekawɔwɔ fe gbɔgbɔ ɔ ɔɔ. Ne míewɔ ɔeka la, míate nu adze ɔɔ kuxiwo ɔekae eye míawɔ nɔnɔme si me amewo katã ano.

Nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme yi ɔɔ wu nuwɔna siwo wowɔna zi ɔeka ko; elo fomedodo si ano anyi ɔaa tutuɔ kple míafe nutoa me tɔwo hã ɔ eme. Ne míetsɔ yeyiyi kple nusẽ de fomedodo siawo me la, míesea ame bubuwo fe nuhiahiãwo gome nyuie wu. Esia wɔnɛ be míete nu wɔa nu ɔ hadome kple ganyawo fe kuxi siwo míedoa goe nu nyuie wu eye gomesese le wo nu.

Ele vevie hã be míade dzi fo na ame bubuwo be woafɔ wo ɔkui ɔ eme. To míafe nutefekpɔkpɔwɔ gbɔgbɔ kple dzidede fo na mía xɔlɔwo kple fometɔwo me la, míate nu awɔ...

...a ripple effect. Nugbedodo dzidzedzetɔe nutinyawo ate nu auã ame bubuwo be woade afɔ mawo tɔgbɛ. Míate nu awɔ ɔeka atu nuwɔwɔ aduadu fe dekonu si fo lifowo ta eye wòka míafe nutoa me agbenɔnɔ fe akpa sia akpa.

Mlɔɛba la, ame nuto kple nutoa me tɔwo fe gomekpɔkpɔ le eme nye míafe xɔse ɔɔɔɔfia. Abe Kristotɔwo ene la, woyɔ mí be míasubɔ ame bubuwo eye míanye totɔ fe ɔwɔlawo. Ne míetsɔ míafe xɔse de ɔwɔwɔ me to nuwɔna nutɔnutɔwo me la, míedɛa Mawu fe lɔlɔ fiana xexeame. Yakobo 2: "Nɔvinyewo, viɔe kae le ame aɔ nu be wòagbɔ be xɔse le ye si ne ɔ aɔke mele ye si o? Ɖe xɔse sia tɔgbɛ ate nu axɔ na wo mahã?

15 Ne nɔvinutsu alo nɔvinyɔnu aɔ le amama eye gbe sia gbe nuɔɔɔ mele esi o la, .

16 eye mia dometo deka gblɔ na wo be, 'Miyi le ntifafa me, miaxo dzo eye miaɖu nu nyuie,' gake mieto nusi ntĩĩ hiã la na wo o, viɖe kae le esia nu?

17 Nenemae wòle le xɔse hã gome: ne dɔ aɖeke mele esi o la, ekema eku le edokui si." Eyata menye deko gomekpɔkpɔ sia fe dzidedefo dea vi na míafe nutoawo ko o, ke enye xɔse fe nuwɔna hã si tea mí de míafe gbɔgbɔmeyɔɔ nu wu.

KRISTOtɔ LA LE HADODO JE NYAWO ME :

In "KRISTOtɔ LA LE HADODO JE NYAWO ME," the journey of spiritual growth unfolds through the exploration of love, connection, and community. Drawing on biblical teachings, the narrative emphasizes the importance of nurturing relationships and fostering a deep bond with both God and fellow beings. As readers delve into this reflective work, they are invited to embrace a transformative path that enriches their lives and strengthens their faith.

